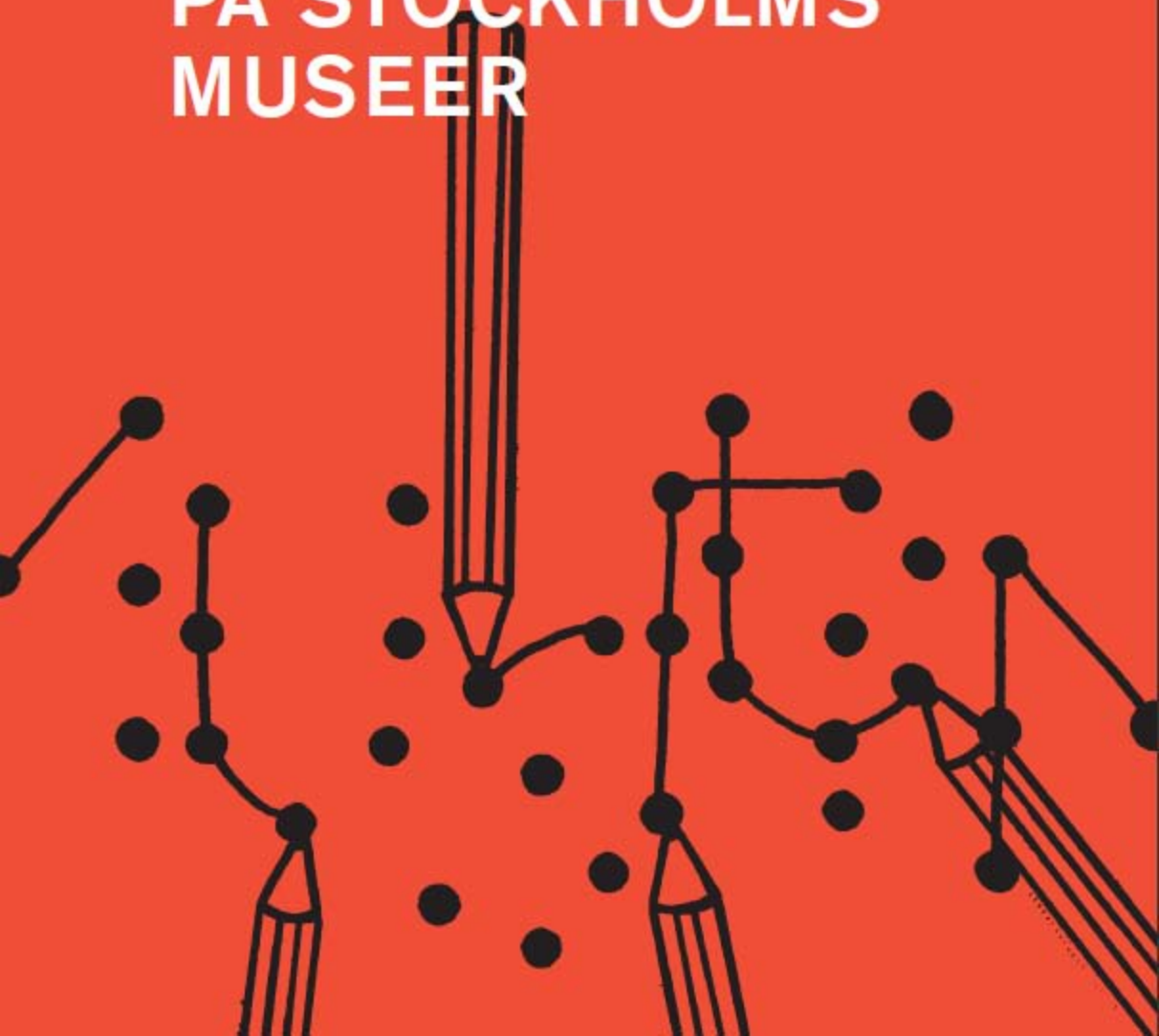

LÄRARGUIDE INFÖR BESÖK MED SKOLKLASSER PÅ STOCKHOLMS MUSEER

INNEHÅLL

INLEDNING	2
VARFÖR SKA GRUNDSKOLAN ANVÄNDA STOCKHOLMS MUSEER?	2
VAD ÄR ETT MUSEUM? VARFÖR FINNS MUSEER?	3
VAR FINNS INFORMATION OM MUSEERNA I STOCKHOLM?	4
INFORMATION PÅ INTERNET	4
INTERNÄTBASERAD INFORMATION	4
FÖRBEREDELSE I SKOLAN	5
BRA ATT VETA INFÖR ETT MUSEIBESÖK	5
BOKNING AV SKOLPROGRAM/VISNING	6
PRAKTISKA BOKNINGSFRÅGOR	6
MUSEIBESÖK UTAN SKOLPROGRAM/VISNING	7
FÖRBERED ELEVERNA INFÖR MUSEIBESÖKET	7
UNDER MUSEIBESÖKET	8
SAMARBETET MELLAN LÄRAREN OCH MUSEIPEDAGOGEN UNDER VISNINGEN	8
GÅ RUNT I MUSEET PÅ EGEN HAND MED KLASSEN EFTER DEN BOKADE VISNINGEN	8
EFTER MUSEIBESÖKET	9
ATT FÖLJA UPP ETT MUSEIBESÖK	9
ORDLISTA	9
PRAKTISKA TIPS	11
EXEMPEL PÅ HUR LÄRARE LÖSER PROBLEMET MED FÖR FÅ MEDFÖLJANDE VUXNA	11
CHECKLISTA INFÖR ETT MUSEIBESÖK	11

INLEDNING

Denna Lärarguide är framtagen inom ramen för projektet *Det andra klassrummet* som är ett samarbete mellan Stockholms stad och Tekniska museet i Stockholm. Syftet med projektet är att skapa förutsättningar för långsiktiga relationer, där varje enskild skola ser Stockholms museer som en självklar plattform för informellt lärande och museerna samtidigt får tillgång till ständigt aktuell kunskap om skolans utveckling. Visionen för *Det andra klassrummet* är att skapa en mötesplats där skola och museum kan mötas på lika villkor.

Lärarguiden är tänkt att fungera som en vägledning inför Stockholmsskolors besök på museerna i staden. Den syftar till att vara en hjälp för den enskilda läraren utifrån dennes behov. Det finns alltså ingen "rätt väg" genom den utan läraren använder det som känns relevant och förbigår det som uppfattas som ointressant. Här finns både praktiska saker att tänka på som lärare inför, under och efter ett museibesök samt redogörelse för olika ingångar till museernas värld.

VARFÖR SKA GRUNDSKOLAN ANVÄNDA STOCKHOLMS MUSEER?

Under höstterminen 2005 delade elva museer i Stockholm monter på skolmässan (*Skolforum*) i Älvsjö. Maria Wiberg, museipedagog på Millesgården på Lidingö, satte inför detta tillfälle ihop en text som representerade samtliga elva museer. Nedan följer ett utdrag ur den texten som illustrerar vad skola och museum kan få ut av varandra och hur museer kan användas som läromedel av skolan:

"På museerna landet runt behandlas, bokstavligt talat, allt mellan himmel och jord. I utställningar, visningar, föreläsningar och på hemsidor möter publiken olika tolkningar av omvärlden. Det kan gälla kulturarvet, mångkulturella perspektiv likaväl som samhällsutvecklingen. Allt presenterat på ett så tillgängligt sätt som ämnet tillåter.

Detta gör museerna till medel och platser för lärande, färdiga att använda.

Fördelarna med att se museet som ett läromedel är många. Museet är en annan miljö än skolan, bara det kan väcka elevernas nyfikenhet. Under museibesöken blir abstrakta ämnen levande och många frågor kan få ett svar samtidigt som nya frågor uppkommer. Den annorlunda miljön stimulerar till studier och egen forskning. Läraren har möjlighet att ha berikande idéutbyte med museipedagogen, en kollega, fast utanför skolan. /.../ Budskapet i denna monter är: Använd museerna! Kom och titta och ta del av våra utställningar. Besök våra hemsidor. Ställ frågor och skapa debatt! Ifrågasätt. Var med och hitta de mest angelägna ämnena och vinklingarna för skolan! Ställ krav på tillgänglighet och långvariga relationer. Samarbetet mellan skola och museum är berikande för båda parter och museerna blir ännu bättre läromedel."

I *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (1994)* finns flera formuleringar som motiverar att förskolor och skolor använder sig av museerna, både i sin undervisning men även för att uppfylla kravet att ge alla elever samma tillgång till kulturinstitutioner samt till ett kulturarv. Nedan följer några

utdrag ur läroplanen som illustrerar detta:

”Skolan har en viktig uppgift när det gäller att förmedla och hos eleverna förankra de grundläggande värden som vårt samhällsliv vilar på.”

”Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla, tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar.”

”Utbildning och fostran är i djupare mening en fråga om att överföra och utveckla ett kulturarv – värden, traditioner, språk, kunskaper – från en generation till nästa.”

”I all undervisning är det angeläget att anlägga vissa övergripande perspektiv. Genom ett historiskt perspektiv kan eleverna utveckla en beredskap inför framtiden och utveckla sin förmåga till dynamiskt tänkande.”

”Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan skall vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling.”

”Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola
– har utvecklat sin förmåga till kreativt skapande och fått ett ökat intresse för att ta del av samhällets kulturutbud,
– har en förtrogenhet med centrala delar av vårt svenska och nordiska och västerländska kulturarv,
– har kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia.”

”Alla som arbetar i skolan skall
– verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö,
– bidra till att motverka sådana begränsningar i elevens studie- och yrkesval som grundar sig på kön eller social eller kulturell bakgrund.”

VAD ÄR ETT MUSEUM? VARFÖR FINNS MUSEER?

Ett museum är enligt ICOM (The International Council of Museums) en ”ickekommersiell, permanent institution som tjänar samhället och dess utveckling och är öppen för allmänheten, som insamlar, bevarar, undersöker, förmedlar och ställer ut – i studiesyfte, för utbildning och förnöjelse – materiella vittnesbörd om människan och hennes omvärld.”

I museernas uppdrag ligger ansvaret att samla, vårda, bevara och visa kulturarv inom olika ämnesområden. Ett museum finns alltså till bland annat för att alla ska få tillgång till detta kulturarv. Museernas tillgänglighet för alla är i slutänden en demokratifråga – och i denna fråga möts intentionerna i skolans läroplan och det ansvar och uppdrag som museerna innehar!

VAR FINNS INFORMATION OM MUSEERNA I STOCKHOLM?

INFORMATION PÅ INTERNET

På många av Stockholms museer är det möjligt att arbeta ämnesövergripande beroende på vilken infallsvinkel man lägger på besöket. Sök information om vad museerna erbjuder på deras egna hemsidor. Här finns också de kontaktuppgifter du behöver för att boka ett besök eller ett skolprogram. Adresserna kan du hitta på www.stockholmsmuseer.se (se även nedan).

Nedan följer en uppräknig av olika webbadresser där det finns samlad information om museerna i Stockholm:

www.stockholmsmuseer.se

Denna hemsida uppdateras varje vecka. Här informeras om aktuella utställningar, program, öppettider osv. Man kan klicka sig vidare direkt till museernas hemsidor. De flesta museer har rubriker som heter "skolan" eller "barn och ungdom" där du kan få närmare information om museets utbud för skolan.

www.museifonstret.se

På Museifönstrets hemsida kan man klicka sig vidare till olika museer utifrån den infallsvinkel man vill lägga på besöket. Detta är en samlingsplats för alla Sveriges museer och nedan följer en beskrivning av Museifönstret tagen från hemsidan:

"Det svenska museifönstret är en databas med beskrivningar av svenska museer och deras pedagogiska webbresurser. Här finner du även länkarna till de svenska museernas egna webbplatser. I en sökning letar du i Museifönstrets databas och får fram sådan information som museerna själva lagt in för att beskriva sitt museum och de pedagogiska resurser som de erbjuder svenska skolan på Internet."

www.kultur.stockholm.se

Hemsida för Kulturförvaltningen i Stockholms stad. Här finns länkar till Stockholms stadsmuseum och Medeltidsmuseet. Andra museer som erbjuder verksamhet till skolan kan man hitta om man klickar på *Kultur för de unga i förskolan och skolan > Programutbud*. Välj Målgrupp och klicka sedan på Museer under Konstområde

INTERNÄTBASERAD INFORMATION

Information om Stockholms museer som inte är nätbaserad finns i Stockholms museiinformatorers folder (SMI-foldern) som kan hämtas på museer eller turistbyråer. SMI annonserar också gemensamt varje fredag i Dagens *Nyheter*, *Svenska Dagbladet* och *Metro*.

FÖRBEREDELSE I SKOLAN

Hur du som lärare förbereder museibesöket i skolan är naturligtvis individuellt beroende på alltifrån var i undervisningen du tänker lägga in besöket till vilken ålder eleverna är i. Frågor som dock kan vara bra att ställa sig inför ett museibesök är:

– vad är målet med besöket? Vilket museum passar oss utifrån detta mål? (se rubriken *Var finns information om museerna i Stockholm?*)

– i vilket sammanhang i undervisningen ska museibesöket läggas in: som en introduktion till något tema, för att ge ytterligare dimensioner eller som sammanfattande avslutning? Eller kommer klassen till museet för att möta en ny miljö där målet är att de ska ha fått en positiv upplevelse och ett väckt intresse för denna miljö?

BRA ATT VETA INFÖR ETT MUSEIBESÖK

När en lärare besöker ett museum tillsammans med sin klass kan det vara första gången några, eller många, av eleverna är på ett museum. För dem som inte är museivana kan uppfattningen om vad ett museum är och vad man kan göra där vara ganska diffus. Därför är det viktigt att detta första möte med en ny värld blir positivt och det underlättar om du som lärare har möjlighet att förbereda och vägleda dem.

På många av Stockholms museers hemsidor finns information om vad man som lärare och skolklass ska tänka på vid ett museibesök och en del av museerna har också trivsel/ordningsregler återgivna där.

Generellt finns det dock en del hållpunkter som kan vara bra att känna till när man kommer med sin skolklass till ett museum på besök.

Röra eller inte röra föremålen i ett museums utställningar?

Museer visar i olika utställningar bland annat föremål ur sina samlingar. Dessa föremål bör, i de flesta fall, inte vidröras av besökarna eftersom det fett och salt som finns naturligt på vår hud i längden kan skada föremålen. Föremålen kan också gå sönder och bli slitna. Museernas uppdrag är ju bland annat att se till att dagens besökare men även framtida generationer ska få ta del av föremålen och det är därför viktigt att vi gemensamt tar ansvar för att skydda dem.

När föremål ställs ut i en monter är det uppenbart för besökaren att man inte ska röra vid detta men då endast låga staket eller rep skiljer föremålen från besökarna uppfattas det inte som lika självklart – det är ju så lätt att sträcka in handen och känna! Om man dessutom inte är van att gå på museum är det inte alls självklart att man ska undvika detta. Dessutom finns det idag utställningar där det är en del av upplevelsen hos besökaren att få känna på föremålet. Därför: om du är osäker på vad som gäller – fråga personalen på museet!

På många museer finns interaktiva utställningar där besökaren ska vara delaktig genom att själv prova, känna, se, lukta och lyssna. Det förekommer också att man

blandar föremål som inte ska vidröras med "stationer" där man ska röra och göra. Förklara och förbered eleverna på detta.

Att vara en grupp på museet

Du som lärare ansvarar för din klass vid museibesöket. Många museer vill gärna att klassen håller ihop vid besök på egen hand. Ett annat alternativ är att dela den i två grupper med minst en vuxen i varje.

Akustiken kan många gånger vara dålig i museibygnaden och därför är det bra om ni visar hänsyn till de grupper som har visning av en museipedagog.

Mat och dryck

På de flesta museer finns matsäcksrum och ofta också en restaurang eller café. Eleverna ska inte äta och dricka i ett museums utställningar eftersom det då finns risk att någon råkar spilla vilket kan skada föremålen.

Väskor

Ryggsäckar och större väskor vill många museer att man låser in i förvaringsskåp innan man går in på museet. Detta för att man inte av misstag ska råka stöta till något i utställningarna samt för att försvåra stöld av föremål.

Fotografering

På en del museer får man inte fotografera på grund av upphovsrättsliga skäl. Det kan också vara så att man får fotografera men utan blixtn eftersom ljuset från blixten inte är bra för föremålen. Fråga personalen vad som gäller!

BOKNING AV SKOLPROGRAM/VISNING

Innan du bokar ett skolprogram – gå gärna in på hemsidan hos det museum som du vill besöka (se rubriken Var finns information om museerna i Stockholm?). Där brukar det finnas information om museets utställningar, skolprogram och visningar. Här finns också kontaktuppgifter vart du ska vända dig då du ska göra en bokning.

På museerna finns oftast en bokningsansvarig person när det gäller skolprogram riktade till elever i olika åldrar. Ibland är denna person även museipedagog och väl insatt i hur skolprogrammen är upplagda och hur de genomförs. Fråga gärna om upplägget. Ibland kan du bli hänvisad att prata direkt med den som ansvarar för skolprogrammet.

PRAKTISKA BOKNINGSFRÅGOR

Ofta finns information om museet och dess utställningar samt om museets skolprogram och kostnad för dessa på ett museums hemsida. Här finns också information om bland annat öppettider.

– **Kostnad.** Några museer har gratis skolprogram. Andra har fri entré. Kontrollera vad som gäller vid bokningen.

– Även om ni bokar ett skolprogram – ta reda på **fakta kring museet** så att ni sen kan gå runt på egen hand om detta är möjligt.

– Det är inte alltid möjligt att få den tid man vill ha när man ska boka en visning så var gärna beredd med **alternativa tider för bokning av besök**.

– Lämna **fakta om din klass**: vilken årskurs eleverna går i, hur många de är och hur många vuxna som följer med, ditt eget namn, skolans namn och adress, e-mailadress samt telefonnummer där du kan nås.

– Berätta en del om **din klass egenskaper** (koncentrationsmässigt, språkmässigt osv) samt i vilket sammanhang i undervisningen ni ska lägga in museibesöket: som en introduktion till något tema, för att ge ytterligare dimension eller som sammanfattande avslutning? Eller kommer klassen till museet för att möta en ny miljö där målet är att de ska ha fått en positiv upplevelse och ett väckt intresse för denna miljö?

– Ta reda på om det finns matsäcksrum och om det behöver bokas.

– På en del museer kan läraren göra ett gratis besök i förväg för att ges möjlighet att förbereda sitt besök med klassen.

MUSEIBESÖK UTAN SKOLPROGRAM/VISNING

Det är inte alla museer som kan ta emot skolklasser som vill gå på egen hand. Kontrollera därför alltid först om det är möjligt. Om du ska göra ett besök utan guidad visning tänk då på att:

– Många museer vill att skolklasser anmäler i förväg till museet att de ska komma. Detta för att undvika krockar med andra klasser och besökare. I regel har museerna mest besök av klasser på förmiddagarna vilket innebär att det kan vara bra att försöka planera in besöket på en eftermiddag då det är lugnare på museerna.

– Undersöka om det finns lärarhandledningar eller information om utställningarna och museet som du kan använda dig av. Det kan också finnas frågor och uppgifter som eleverna kan göra vid museibesöket. Information om detta finns i regel på museets hemsida.

– På hemsidan kan det även finnas tips inför besöket samt trivsel- och ordningsregler vilka är bra att ta del av samt delge klassen innan besöket.

– Kolla om det finns matsäcksrum om ni kommer att ha med matsäck och om detta rum behöver bokas i förväg.

FÖRBERED ELEVERNA INFÖR MUSEIBESÖKET

Hur man som lärare förbereder eleverna inför ett museibesök är naturligtvis individuellt beroende på en mängd olika faktorer. Några saker som dock allmänt kan vara bra att tänka på är att:

– Berätta hur besöket knyter an till det ni gör i skolan.

– Genom att arbeta med ämnet som visningen kommer att handla om redan i skolan så har eleverna en grund att stå på och besöket blir ett komplement till det ni påbörjat. Ibland finns tips och information på museernas hemsidor hur man kan arbeta i skolan före och efter ett museibesök. Vilka förkunskaper bör eleverna ha? Vilka förkunskaper har de?

– Förbered eleverna på vad som ska hända under dagen: hur ni tar er till museet, hur dagen kommer att se ut, om det finns möjlighet att stanna på museet efter att visningen är klar, vad som finns där, vad visningen ska handla om, hur lång tid den ska ta, hur man löst matsäcksfrågan.

– prata lite om vad ett museum är, vad man kan göra där och varför det finns (se rubriken Vad är ett museum? Varför finns museer?). Prata även om vad de kan möta på museet (se rubriken Bra att veta inför ett museibesök).

UNDER MUSEIBESÖKET

SAMARBETET MELLAN LÄRAREN OCH MUSEIPEDAGOGEN UNDER VISNINGEN

Som lärare för din klass har du en viktig roll under själva visningen på många olika sätt bland annat genom att:

– Det är du som känner eleverna. Genom att "hålla ihop" gruppen och visa klassen ditt eget intresse och engagemang för ämnet så tillför du mycket.

– Du kan hjälpa till att föra fram de mer försiktiga eleverna så att de har möjlighet att delta.

– Du kan bidra med att koppla ihop visningen till det ni arbetar med i skolan.

– Du kan hjälpa till med olika praktiska moment och vara en stödjande vuxen samt vara aktiv vid förflyttningar av gruppen.

– Du kan ställa frågor till museipedagogen om du märker att eleverna inte förstår allt.

GÅ RUNT I MUSEET PÅ EGEN HAND MED KLASSEN EFTER DEN BOKADE VISNINGEN

Kontrollera i förväg om det finns möjlighet att gå runt på egen hand för dig och klassen på museet efter den bokade visningen (se rubriken *Museibesök utan skolprogram/visning*). På en del museer är detta inte möjligt av olika anledningar. Om man kan göra det – försök gärna att avsätta tid till detta. Ofta väcks ett intresse och nyfikenhet hos eleverna att få veta mera om det som finns på museet.

Under visningen/skolprogrammet har man bara möjlighet att gå in på några "stationer" i utställningarna eftersom tiden (och orken hos eleverna) inte räcker till

mer. Därmed finns det en hel del som man "bara går förbi" och som eleverna efter visningen kan vilja hinna titta på och veta mer om.

EFTER MUSEIBESÖKET

ATT FÖLJA UPP ETT MUSEIBESÖK

Hur man som lärare följer upp ett museibesök i skolan är naturligtvis också individuellt. Här följer dock några punkter som allmänt kan vara bra att tänka på inför uppföljningsarbete i skolan.

- Att knyta an och återkoppla till målet med besöket.
- Att ge eleverna utrymme att på något sätt få reflektera och få feedback på sina upplevelser.
- På en del museers hemsidor finns tips på hur du kan arbeta vidare i skolan. Undersök den möjligheten!
- En del museer erbjuder klasser ett längre samarbete med återkommande museibesök samt däremellan fortsatt arbete i skolan.

ORDLISTA

Visning

En museipedagog eller annan museipersonal visar en utställning eller en byggnad (exempelvis ett slott) för en grupp besökare. En och samma utställning kan visas på olika sätt beroende på olika faktorer exempelvis vilka infallsvinklar man använder sig av, vilken grupp som visas samt vilken museipedagog som håller i visningen.

Skolprogram eller pedagogiska program

Särskilt program eller visning framtagen på museet av pedagoger för att passa skolklasser. Ett skolprogram kan vara alltifrån en åldersanpassad visning i någon av museets utställningar till en tidsresa i ett museums barnverkstad. Ibland är ett skolprogram en visning i kombination med en praktisk övning som eleverna gemensamt utför.

Gå på egen hand

Många museer använder uttrycket "Gå på egen hand" då skolklasser med lärare besöker ett museum utan att boka någon visning eller skolprogram av museets pedagoger.

Exempel på olika beteckningar på personal

som visar ett museums utställningar för besökare Det finns flera olika beteckningar inom museivärlden på den personal som visar museets utställningar för besökare. Här följer några av de ord som används:

Museipedagog
Museilärare
Guide
Visare
Intendent
Museilektor
Museivård

Föremål

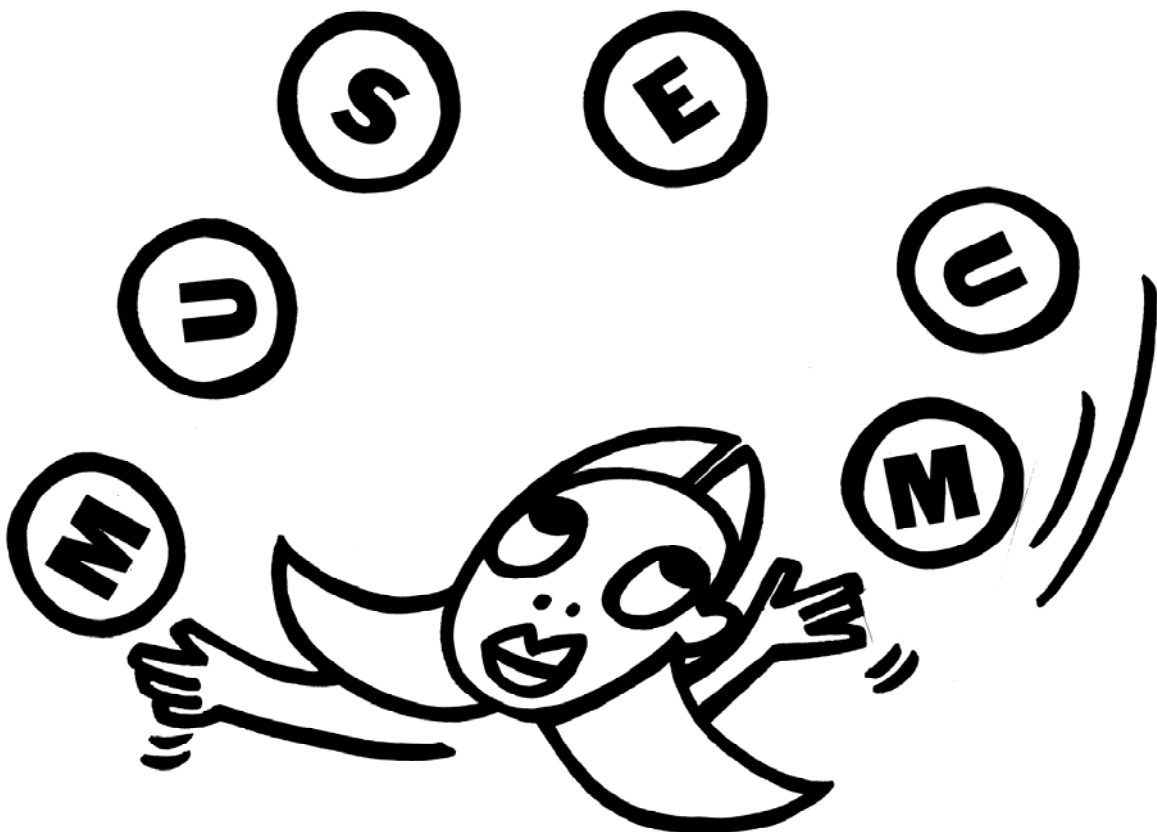
Benämning på de materiella ting som finns i ett museums samlingar och utställningar. Det kan alltså vara alltifrån ett frimärke eller fotografi till en bil eller ett konstverk.

Basutställning/Permanent utställning/Temautställning

En utställning som står en längre tid och som behandlar ett museums huvudområde.

Tillfällig utställning

En utställning som står en kortare tid – alltifrån en vecka till något år.

PRAKTISKA TIPS

EXEMPEL PÅ HUR LÄRARE LÖSER PROBLEMET MED FÖR FÅ MEDFÖLJANDE VUXNA

Som lärare är det inte alltid lätt att komma iväg på besök utanför skolan med sin klass – bland annat på grund av dagens stora klasser och att man är få vuxna.

Vi har nedan samlat praktiska tips på hur lärare ordnar så att fler vuxna ska kunna vara med vid exempelvis ett museibesök.

- Några av elevernas föräldrar följer med på besöket.
- Annan personal på skolan följer med exempelvis fritidspedagoger eller vaktmästare.
- Arbetslaget hjälps åt genom att stuva om i schemat och genom att vikariera för den kollega som följer med på museibesöket.
- Att man, vid tjänstefördelningen, lägger in lektionsfria dagar för några lärare. Under dessa dagar kan lärarna följa med kollegor och deras klasser vid museibesök.
- Att man planerar in museibesök då man har lärarstudenter som praktiserar i skolan.

CHECKLISTA INFÖR ETT MUSEIBESÖK

Denna checklista (s 17–24) är tänkt att kunna användas av såväl den nyutexaminerade läraren som av den sedan länge verksamme. Checklistan kan användas som ett komplement och stöd vid planerandet av ett museibesök eller som en sista kontroll att man gjort de praktiska förberedelser som kan komma att behövas. Rutorna till vänster i marginalen är till för att markera när uppgiften är utförd. Kopiera sidorna för att anteckna och spara boksidorna som ett original. Eftersom checklistan är gjord för att spänna över hela grundskolan kan vissa punkter tas bort beroende på elevernas ålder.

Lärarens förberedelser (ca 2–3 veckor innan besöket)

Vilket museum passar mig och min klass bäst?
(se rubriken Var finns information om museerna i Stockholm? s 6)

Besök museets hemsida för att se om det finns material som kan vara bra att ta del av före museibesöket till exempel:

- karta över museet
- elevmaterial som kan användas i skolan inför besöket.
- elevmaterial som kan användas i en utställning på museet.
- elevmaterial som kan användas i skolan efter besöket
- lärarhandledningar inför besöket i en utställning
- lärarhandledningar som kan användas under besöket

Bestäm vilket skolprogram/visning klassen ska få och ta reda på kostnaden.

Skolprogram/visning: _____

Kostnad: _____

Kontrollera budget med skolledare/arbetslagsledare.

Okey Inte okey

Vilka elever ska åka med?

(Ta hänsyn till: res- och besöksmiljön, elevers förmåga/oförmåga att arbeta i grupp eller ta ansvar)

Kan alla elever följa med? Ja Nej

(Ålder, allergier, tillgänglighet för funktionshindrade, sjukdom, koncentrationssvårigheter)

Hur många elever följer med? _____ St

Hur många pedagoger behövs? _____ St

Namn:

Hur många föräldrar behövs? _____ St

(riktvärde 2 vuxna totalt per 10 barn)

Namn: _____

Gör ett schema för dagen. Var gärna på museet 15–30 min innan visning för att hänga av er samt hinna med toalettbesök med mera. Planera också gärna in tid för eleverna att upptäcka utställningen på egen hand.

ja nej inte ännu behövs inte

Vilka behov av förtäring kommer att uppstå?

Lunch Mellanmål

Ring och boka visning på museet

(se rubriken Bokning av skolprogram/visning s 9)

ja nej inte ännu behövs inte

När du ringer vill bokningspersonalen veta:

- Skolans namn och adress
- Lärarens namn och telefonnummer
- Antal elever
- Vilken årskurs
- Antal medföljande vuxna

Ha gärna tre förslag på datum för besöket och visningen:

1:a förslaget Datum: _____ Tid: _____

2:a förslaget Datum: _____ Tid: _____

3:e förslaget Datum: _____ Tid: _____

Passa på och fråga:

- Får läraren en bekräftelse?
- Finns det möjlighet att äta matsäck (inomhus/utomhus)?
- Behöver matsäcksplatsen bokas?
- Får läraren göra ett kostnadsfritt planeringsbesök innan klassens besök på museet?

Ta reda på resvägen och tider (www.sl.se). Var ute i god tid!

Avresa:

Hållplats: _____ Tid: _____ Framme: _____

Hemresa:

Hållplats: _____ Tid: _____ Hemma: _____

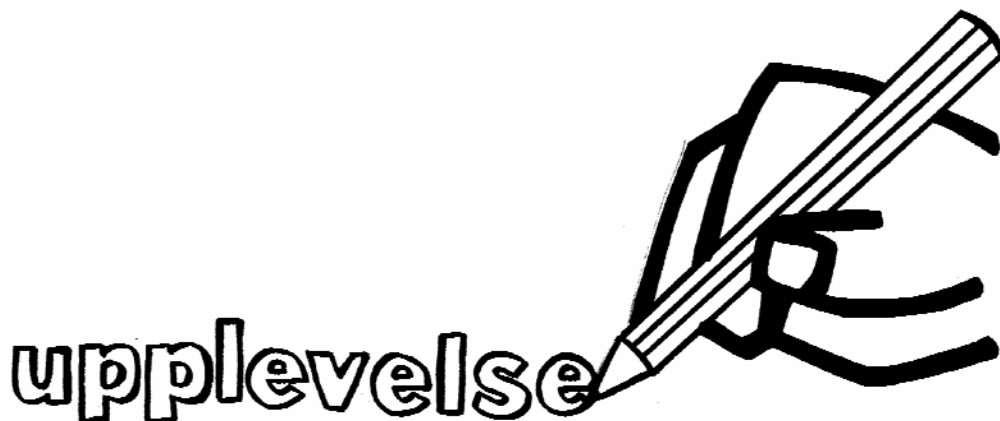
Informera SL om att det kommer många passagerare vid en viss tid om du åker buss.

ja

nej

inte ännu

behövs inte

Lärarens förberedelser på skolan (ca 1–2 veckor innan besöket)

Informera skolledning om:

- vilken klass det är som åker
- alla kommer att följa med
- vart ni åker
- när ni väntas tillbaka

Bestäm betalningssätt (ofta används rekvisition som man får från skolledare eller arbetslagsledare). Många museer föredrar faktura.

Berätta för kollegorna vid exempelvis veckoinformationsmötet vart ni åker, vad ni ska uppleva och när ni kommer tillbaka.

Planera en reservdag under arbetslagsmötet för de elever som inte vill följa med eller glömmer bort besöket.

Informera skolköket om att klassen inte kommer att äta lunch i skolmatsalen.

Informera expeditionen skriftligt om vilken klass det är som åker och om alla kommer att följa med, vart ni åker och när ni väntas tillbaka.

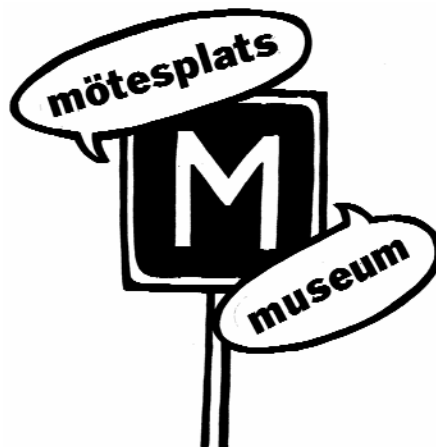
Lärarens information till eleverna (ca 1–2 veckor innan besöket)

Berätta för eleverna om besöket och vad som ska hända (se också rubrikerna *Bra att veta inför ett museibesök*, *Förbered eleverna inför museibesöket*, *Vad är ett museum?*)

Berätta för eleverna om vilket mål museibesöket har och koppling till skolarbetet.

Berätta för eleverna hur tidsschemat för dagen ser ut samt om dagens innehåll (visning, resväg, matsäck, medföljande vuxna)

Gå igenom Trivselreglerna som gäller under resvägen och på museet. Klassen presenterar sin skola.

Lärarens information till föräldrarna (ca 1–2 veckor innan besöket)

Informera föräldrar om:

- målet med museibesöket
- datum för besöket
- tid och plats för gemensam avresa
- beräknad hemkomst
- eventuell matsäck
- adress och telefonnummer till museet
- namn och mobiltelefonnummer till ansvarig lärare
- om medföljande förälder önskas
- om annat stöd eller annan förberedelse som behövs från föräldrar
- fototillstånd om skolan inte har ett generellt (för att använda bilder i dagbok eller på hemsida)
- eventuellt vilket efterarbete som kommer att ske

Lärarens checkpunkter (1–3 dagar innan besöket)

- Gå igenom tidsschemat för museibesöket med eleverna
- Berätta för eleverna var på museet det finns matsäcksrum och toaletter
- Berätta för eleverna vilka vuxna som följer med till museet
- Telefonlista till föräldrars arbete och mobiltelefoner
- Telefonlista till elevernas mobiltelefoner
- Telefonlista till elevernas hem
- Telefonnummer till museet ifall ni blir försenade
- Telefonlista till medföljande föräldrar
- Växel till till exempel skåpförvaring på museet med mera.

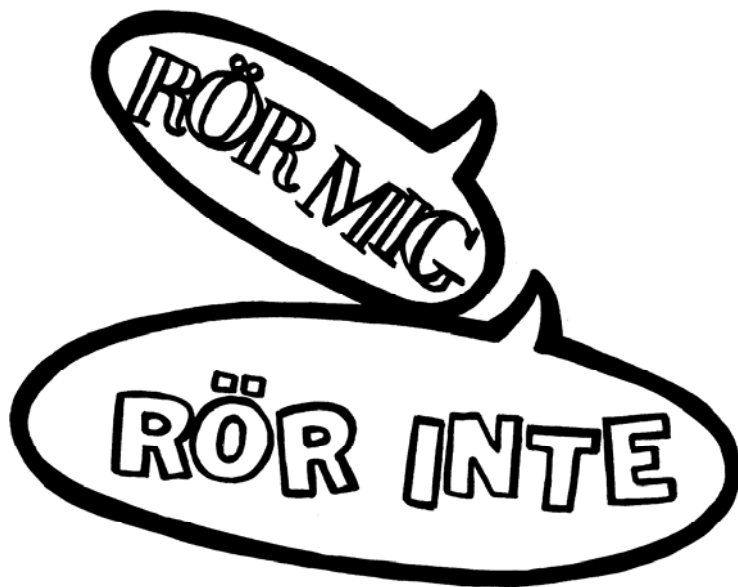
Lärarens checkpunkter samma dag som besöket

1. Packa ned i din väska

- Mobiltelefon
- SL-biljetter till de vuxna/SL-kort
- Kamera
- Telefonlistor
- Klasslistor
- Matsäck och frukt
- Första-hjälpen-låda, eventuella mediciner och pappersnäsdukar
- Extrakläder och plastpåsar
- Dagsschema till eleverna med hålltider för till exempel gemensam lunch

2. Informera

- Rapportera till skolans expedition vilka som följer med på museibesöket.
- Informera medföljande föräldrar om målen för museibesöket och schemat för dagen.
- Informera föräldrarna vilken uppgift de har under resan till och från museet samt under besöket. Under visningen kan deras uppgift vara att exempelvis hjälpa eleverna att fokusera på det som museipedagogen säger och uppmuntra dem till dialog med museipedagogen.

Projektledare: Cecilia Tapani Johansson
Grafisk form: Mia Erlandsson
Illustration: Pernilla Frid
Tryck: HS Print och Produktion, Stockholm 2006
Omarbetad 2009